

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČIP-341/15-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	54. mateřská škola Plzeň, Staniční 72, příspěvková organizace
Sídlo	Staniční 72, 312 00 Plzeň
E-mail právnické osoby	slechtovale@ms54.plzen-edu.cz
IČO	70 543 869
Identifikátor	600 069 427
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	ředitelkou Bc. Lenkou Šlechtovou
Zřizovatel	Statutární město Plzeň
Místo inspekční činnosti	Plzeň, Staniční 72
Termín inspekční činnosti	7. – 9. dubna 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v 54. mateřské škole Plzeň, Staniční 72, příspěvkové organizaci (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Tematická inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona zaměřená na podporu dětí s odlišným mateřským jazykem.

Charakteristika

Osmitřídni mateřská škola (dále „MŠ“) s kapacitou 208 dětí sídlí v městské části Plzeň-Doubravka v objektu pavilonového typu. Od minulé inspekce (2008) se MŠ výrazně rozšířila. Přístavbou dvou patrových, vzájemně propojených pavilonů mohly být v září 2014 otevřeny čtyři nové třídy. V souvislosti se zvýšením kapacity o 108 dětí bylo pro školní rok 2014/2015 přijato 8 pedagogů. Stanovená kapacita je naplněna, ke dni inspekce se zde vzdělává 55 dětí v posledním roce před vstupem do základní školy včetně

sedmi dětí, jimž byl povolen odklad povinné školní docházky. Škola vykazuje 11 dětí – cizinců. V září 2014 bylo přijato cca 40 dětí mladších 3 let, které ke dni inspekce 3 roky dovršily. Provozní doba MŠ je stanovena od 6:30 do 16:30 hodin, výše úplaty za předškolní vzdělávání činí 471,- Kč měsíčně. Činnost MŠ je realizována podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Školka plná pohybu“.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Předškolní vzdělávání je poskytováno v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon své funkce, je kvalifikovaná pro učitelství v mateřské škole a práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, má dlouholetou řídicí praxi. Úroveň řízení školy však vykazuje sestupnou tendenci, neboť je nesystémové. Pro léta 2014 – 2018 je sice zpracovaná koncepce, ta je však buď příliš obecná, nebo zmiňuje jevy, které se ve škole již realizují. Tím není nastavena konkrétní strategie rozvoje školy. V souvislosti s rozšířením počtu tříd ředitelka školy zřídila pozici statutární zástupkyně. Tu však pověřila pravomocemi, které jsou vzhledem k její krátké pedagogické praxi neúměrně rozsáhlé a jejichž zvládnutí je časově velmi náročné. Dle ředitelky byla důvodem tohoto kroku náročná organizace procesu rozšiřování MŠ, kterou musela zajišťovat. Tím, že si značně omezila řídicí kompetence, snížila pružnost řízení školy. Důsledkem toho shledala inspekce nedostatky ve vedení dokumentace školy spočívající zejména v chybějících povinných údajích ve školní matrice, nekompaktním ŠVP či nesjednoceném vedení třídní dokumentace vedoucím k malé výpovědní hodnotě některých třídních knih či záznamů o dětech. Silnou stránkou řízení je budování image školy na veřejnosti. Škola se výrazně profiluje jako „sportovní“ a svoji základní vzdělávací nabídku doplňuje řadou aktivit pohybového charakteru (plavání, bruslení, zumba, atletika, aerobik, míčové hry). Většinu z nich však organizuje formou kroužků za úplatu externí poskytovatel. Vzhledem ke skutečnosti, že všechny kroužky jsou provozovány v době provozu MŠ převážně v jejich prostorách, vzniká nutnost nevhodného spojování tříd, denního převádění dětí a tedy narušení běžného provozu třídních kolektivů. Od rodičů vybírána úplata za dobu, kdy mají děti hrazeno tzv. školné a pestré pohybové vyžití jim mohou zajistit v rámci vzdělávacího programu i profílance MŠ sami pedagogové. Rizikem je skutečnost, že externí lektori si dle sdělení ředitelky děti ze tříd sami vyzvedávají a pracují s nimi bez přítomnosti pedagoga MŠ. K tomu škola nepředložila písemný souhlas rodičů. Tím není naplněna povinnost dohledu nad dětmi v době provozu MŠ pedagogem školy. Dva z kroužků vedených učitelkami školy (výtvarný, rukodělný) jsou nevhodně organizovány v době jejich přímé pedagogické činnosti. Učitelka pracuje s účastníky kroužku a pro zbývající děti ve třídě není zajištěno přímé pedagogické působení dalšího pedagoga. Toto riziko v nedostatečném zajištění dohledu nad dětmi dokládá rozpis přímé pedagogické činnosti a záznamy v třídních knihách.

Personální podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání školy jsou tvořeny šestnácti pedagogy. Z tohoto počtu je šest tzv. začínajících včetně dvou nekvalifikovaných, studujících učitelů. Pedagogický kolektiv je charakterizován nižším věkovým průměrem a vysokým procentem vysokoškolsky vzdělaných učitelů (44%). Kromě žen je v kolektivu i jeden učitel. Slabou stránkou řízení je nevýrazné metodické vedení pedagogů s minimální praxí. Škola nemá vypracován plán uvádění těchto učitelů do praxe. V některých třídách pracují dva začínající učitelé, jinde není jejich pracovní doba rozepsána tak, aby mohli v době hlavních řízených činností souběžně působit se zkušenou učitelkou. Tím nemají zajištěnou systematickou odbornou podporu. Hospitační činnost je efektivnější

než ředitelkou vedena zástupkyní. Z předložených záznamů vyplývá její schopnost objektivního zmapování stavu, zatím hlouběji neanalyzuje účinnost metod a forem práce a učitelům nestanovuje metodická doporučení. Všichni pedagogové se mohou účastnit dalšího vzdělávání. Dle předložených podkladů mají absolvovanou či zástupkyní ředitelky naplánovanou pestrou nabídku kvalitních seminářů. V ředitelně školy mají k dispozici rovněž bohatý fond odborné literatury.

Materiální podmínky školy umožňují naplňování ŠVP a průběžně se zlepšují. Prostory MŠ jsou podnětné, účelně využité, vybavené vhodným nábytkem. Menší prostor tříd pro pohybové aktivity je v jarních měsících kompenzován pobytem v tělocvičnách ZŠ, které jsou však vzdáleny cca 1 km a nejsou třídami vždy navštěvované dle rozpisu stanoveného zástupkyní ředitelky (viz třídní knihy). Bohatá zásoba hraček, didaktických pomůcek, tělovýchovného náčiní, výtvarného materiálu, knih, hudebnin a dalších potřeb byla v loňském roce obohacena nákupy za více než 274 000,- Kč. Rovněž investice zřizovatele směřovaly nejen do výstavby nového pavilonu, ale i do obnovy stávajícího zařízení. Stavbou dotčená plocha školní zahrady byla částečně nahrazena sousedním pozemkem. Na revitalizaci školní zahrady má ředitelka vytvořen projekt, pro který bude žádat grantovou dotaci.

Požadovaný stav podmínek pro naplňování ŠVP snižují výše uvedená rizika v řízení subjektu.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

ŠVP byl sestaven ve formálním souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP“). Je zaměřen na celkový rozvoj osobnosti dítěte s důrazem na rozvoj pohybových dovedností, povědomí o významu sportu a zdravém životním stylu.

Kvalita ŠVP je snížena nadbytečnou obsáhlostí, jevem přetrvávajícím od minulé inspekce. Dokument zahrnuje řadu informací, které mají být součástí jiných dokumentů (školního řádu, organizačního řádu, ročního plánu), nebo jsou uvedeny na více místech. Tím ztrácí ŠVP přehlednost a čtivost. Zavádějící informací je odkaz za výstupy v podobě standardů, které v předškolním vzdělávání nejsou definované. Kroužky jsou uvedeny obecně, bez vymezení jejich organizace a obsahu. Nejlépe propracovanou částí ŠVP je kapitola VI. Vzdělávací obsah, ve které jsou jasně vymezeny záměry, prostředky i očekávané výstupy z jednotlivých integrovaných bloků, které budou v MŠ realizovány.

Plánování na jednotlivých třídách navazuje na ŠVP, ale je vytvářeno v různé kvalitě. Nesjednocený je postup zaznamenávání denních činností do třídních knih. V některých třídách není poskytována relevantní výpověď o všech činnostech realizovaných v průběhu tematického celku, některé třídní knihy mají vysokou vypovídací hodnotu.

Výše zmíněná profilace školy byla v průběhu inspekční činnosti patrná v nadstandardní nabídce (bruslení, plavání, návštěva tělocvičny ZŠ dvěma třídami MŠ). Denní pohybové aktivity ve třídách vykazovaly běžnou úroveň převážně relaxačního, ojediněle zdravotního cvičení. V tělocvičně učitelka na příkladné úrovni předevičovala, čímž dětem poskytovala vhodný pohybový vzor. Aktivity v obou tělocvičnách přinášely dětem pestré možnosti pohybového vyžití za využití rozličného náčiní i náradí. Negativním jevem společným pro všechny třídy byla nedostatečně dlouhá doba vymezená v denním režimu organizaci spontánních činností. Hra, pro předškolní věk dominantní činnost, byla ukončována neobvykle brzy, čímž se snižovala její kvalita. Zejména později přichodí děti tak nedostaly

příležitost hry organizovat a zaujatě rozvíjet, vzájemně spolupracovat, v klidu je dokončit. V průběhu inspekce došlo v některých třídách k částečné úpravě času pro hru, což se odrazilo ve větším herním uspokojení dětí. Navazující řízené činnosti měly charakter integrovaného předškolního vzdělávání, nabízené činnosti byly námětově propojené, zajímavé, materiálně dobře podpořené. Vždy byl dětem srozumitelně sdělen cíl denní činnosti. Využity byly formy frontální i skupinové organizace, ojediněle byla zadávána individuální činnost. Uplatňované metody práce při řízených činnostech byly převážně efektivní. Převažovala metoda prožitkového učení, náročnost úkolů byla adekvátní dané věkové skupině. Ve všech třídách panovalo vlídné klima s nemanipulativním vedením dětí. Pedagogové pěkně pracovali s hlasem, podporovali paměť, většinou kladli otevřené otázky, kterými stimulovali myšlení a vyjadřování dětí. Dostatečně dbali na rozvoj jemné motoriky. V souvislosti s aktuálními podtématy vztahujícími se ke znakům jara byl podporován rozvoj vědomostí o přírodě, slovní metody byly doplňovány aktivní činností, ojediněle i experimentováním. Zjištěné dílčí nedostatky se v některých třídách týkaly méně efektivní organizace režimových momentů, příliš dlouhé řízené činnosti, nevýrazné vnitřní motivace a zejména chybějícího závěrečného hodnocení.

Ve vztahu k ŠVP prokázal průběh předškolního vzdělávání požadovanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu

V důsledku zdravé důslednosti učitelů děti projevovaly respekt k dohodnutým pravidlům, uplatňovaly kulturní a hygienické návyky, pěkné vzájemné vztahy. Dokázaly se soustředit pro hru i činnost, projevovaly aktivní zájem o učení. Kultivovaně se souvisle vyjadřovaly, pokud dostaly příležitost, přemýšlely a sdělovaly své soudy. Měly požadované znalosti o přírodě, počasí, zvířatech, časových a prostorových vztazích. Při tvořivých činnostech pracovaly čistě, dobře držely kreslicí náčiní, spontánně udržovaly pořádek. Vystavené práce dětí v celé MŠ dokládají využívání pestrých technik i formátů, patrná je i hra s barvou pro stimulaci fantazijního vnímání. V průběhu tělovýchovných aktivit projevovaly radost z pohybu, pečlivě cvičily, zvládaly činnosti s míčem, posilovaly obratnost na žebřících. Paměť prokázaly množstvím osvojených básní a říkadel, s chutí zpívaly a rytmovaly hrou „na tělo“ či pomocí jednoduchých hudebních nástrojů.

Běžnou vzdělávací nabídku doplňují četné akce, které škola organizuje často ve spolupráci s rodiči dětí či různými partnery. Sportovní zaměření školy je prezentováno formou sportovních olympiád. Děti s odkladem školní docházky jsou proškolenou učitelkou podporovány pomocí tzv. Metody dobrého startu. Vzájemně přínosná je dle sdělení ředitelky spolupráce se základní školou. Úspěšné jsou dle pedagogů rovněž tvořivé dílny pro rodiče či zahradní slavnost s loučením odcházejících „předškoláků“. Efektivitu doplňkových programů realizovaných externími subjekty ČŠI nesledovala. Kroužek prevence řečových vad vede v MŠ školský logoped. I tato služba je však, na rozdíl od praxe většiny MŠ, realizována za úplatu.

Hodnocení individuálního pokroku dětí není ve škole sjednoceno. V některých třídách je vedena funkční pedagogická diagnostika, jinde byla shledána nevhodná, až neprofesionální forma záznamů o chování dětí a jejich rodinném zázemí.

Předložená hodnotící zpráva za rok 2013/2014 objektivně postihuje naplňování profilace MŠ i výsledky 5-6letých dětí v jednotlivých oblastech.

Výsledky předškolního vzdělávání byly celkově hodnoceny na požadované úrovni.

Další zjištění

Do MŠ ke dni inspekce dochází celkem 14 dětí s odlišným mateřským jazykem (dále jen „OMJ“). Převažující národnost je Ukrajinská (šest dětí), Slovenská a Vietnamská (dvě děti), národnosti Uzbecká, Litevská, Bulharská a Francouzsko-česká mají jednoho zástupce. Pro přijetí dětí s OMJ se MŠ řídí Kritérii pro přijímání dětí do MŠ zřizovaných městem Plzeň (více viz <http://mszapis.plzen-edu.cz/kriteria-rizeni>). MŠ s rodiči projednává adaptaci dítěte na období prvního měsíce po přijetí. Děti s OMJ nejsou v MŠ vnímány jinak než děti z majoritní společnosti. Podle slov vedení MŠ je přístup ke všem dětem stejný s důrazem na individuální podporu, která je realizována v režimu mimo hlavní řízenou činnost, např. ráno, po obědě nebo na vycházkách. V rámci uskutečněných hospitací nebyla příležitost vidět individuální přístup k dětem s OMJ. Ve všech třídách chyběla jazyková podpora dětí, které ji potřebují. Tyto děti jsou v MŠ definovány jako „problémové“, třídní učitel si o nich vede záznamy, ve kterých chybí objektivní informace o dítěti, pedagogická diagnostika a informace o jazykových znalostech. Nezřídka jsou psány formou hodnotících soudů subjektivního charakteru. Není zřejmé, jakým způsobem se s tímto dítětem pracuje, jaké jsou jeho vzdělávací cíle a jakým způsobem se vyhodnocuje jeho pokrok. Doporučena byla změna formy těchto záznamů. Pedagogové byli rovněž odkázáni na portál Inkluzivní školy, kapitola Předškolního vzdělávání, kde je možno seznámit se s přístupy začleňování dětí s OMJ, formami jazykové podpory, inspirovat se nebo využívat podpůrných materiálů.

Shrnutí: ve sledované MŠ chybí nastavení systému podpory dětí s OMJ, pokud jsou podporovány, tak jen nahodile. Pedagogové školy vzdělávající děti s OMJ neprošli vzděláním zaměřeným na přístupy k těmto dětem. Dvě pedagožky MŠ jsou logopedickými asistentkami, jejichž specializace může být využívána při vzdělávání dětí s OMJ. Výhodou MŠ je dobrá spolupráce s městským úřadem Plzeň 4, který v případě potřeby může zajistit tlumočnicka při jednání se zákonnými zástupci dětí s OMJ.

Závěry

- a) Silnou stránkou subjektu je jeho velká kapacita, která umožňuje uspokojit všechny přijaté žádosti včetně umístění dětí mladších tří let.
- b) Zásadním a na místě neodstranitelným nedostatkem je nezajištění pedagogického dohledu nad dětmi při jejich pobytu v kroužcích uvedených v ŠVP, organizovaných v době provozu MŠ a vedených externími lektory. Dalším nedostatkem je nesprávně nastavený rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek pro vedení kroužků.
- c) Slabé stránky byly zjištěny v nesystematickém řízení školy ve vztahu k organizaci chodu MŠ a podpoře začínajících pedagogů.
- d) Od minulé inspekce zaměřené na podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání (2008) byl v hodnocené MŠ zjištěn výrazný nárůst kapacity školy, pozitivní materiální rozvoj a doplnění pedagogického kolektivu. Přetrvává nestandardní rozsáhlost ŠVP a nadměrný počet kroužků, které komplikují organizaci chodu MŠ. Oblast průběhu a výsledků předškolního je setrvale na úrovni požadovaného stavu, úroveň řízení školy se z výše uvedených důvodů snížila.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 25. 5. 2015 zaslání zprávy o přijetí opatření k bodům b) a c) uvedeným v Závěrech.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csip@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina, úplné znění vydaná zřizovatelem dne 1. 12. 2009 včetně Přílohy ze dne 15. 11. 2011 a 3. 12. 2012
2. Rozhodnutí o změně v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje, čj. ŠMS/9683-2/13 s účinností od 1. 9. 2014
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 1. 4. 2015
4. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2014
5. Výkaz o ředitelství R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2014
6. Dohoda o změně pracovního poměru ředitelky na dobu určitou do 31. července 2019 vydané zřizovatelem
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Školka plná pohybu“ vydaný ředitelkou s platností od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2018
8. Koncepce 2014 - 2018
9. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků od školního roku 2013/2014, certifikáty z navštívených seminářů
10. Doklady odborné kvalifikace pedagogů, doklady o studiu nekvalifikovaných učitelů
11. Školní řád vydaný ředitelkou školy s platností od 1. 9. 2014
12. Provozní řád, Organizační řád
13. Kniha úrazů – záznamy za školní rok 2013/2014 a 2014/2015
14. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání
15. Školní matrika (Žádost zákonných zástupců, Evidenční list, Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání 208x, Rozhodnutí o odkladu školní docházky 7x)
16. Záznamy individuálního rozvoje dětí
17. Záznamy hospitační činnosti ředitelky a zástupkyně ředitelky od roku 2014
18. Záznamy z jednání pedagogické rady od roku 2014
19. Třídní knihy všech tříd
20. Přehled docházky dětí - školní rok 2014/2015
21. Zpráva z vlastního hodnocení školy za rok 2013/2014
22. Inspekční zprávy čj. ČŠI-1337/08-04 z 21. 2. 2008

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

otisk úředního razítka

Mgr. Ivana Bartošová, školní inspektorka

Bartošová v. r.

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v. r.

Bc. Martina Langová, kontrolní pracovnice

Langová v. r.

Helena Melicharová, odborník v oblasti předškolního vzdělávání

Melicharová v. r.

Mgr. Tereza Vágnerová, odborník na specializovanou činnost

Tereza Vágnerová v. r.

V Plzni dne 7. května 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

otisk úředního razítka

Bc. Lenka Šlechtová, ředitelka školy

Šlechtová v. r.

V Plzni dne 11. 5. 2015